

Rezultati izvršenog monitoringa HCVF šuma na području šumarije Kupres u 2025. godini (do 30.05.2025.godine)

LOKACIJA (Gj, odjel)	ŠTO je predmet monitoringa	KADA (datum izvršenog monitoringa)	REZULTAT (stanje)	NAPOMENA
Plazenica,(Kupres, odjel 52.)	Izvorišta (Perina česma, Studenac i drugi), erozija (posebno ispod ceste)	12.05.2025.god.	Izvorišta su aktivna, relativno dobre izdašnosti. Manje klizanje i propadanje tla bez većih šteta. Erozija na Vratolomu konstantno prisutna (sipar).	Obilazak se vrši tijekom cijele godine. Često se cesta koristi za rekreaciju od strane lokalnog stanovništva. Od Perine česme izgrađen traktorski put koji vodi neposredno ispod vrha M. Plazenice po projektu udruge "Kupreški kosci"
Plazenica, (Kupres, odjel 53.)	Izvorišta (Točak),	12.05.2025.god.	Višak vode (slabije izdašnosti iz kaptiranih izvora istječe i jedan dio se razljeva po makadamskoj cesti prema obližnjem naselju).	Obilazak se vrši tijekom cijele godine. Značajnijih promjena nema.
Kupreška vrata (Kupres, odjel 54.)	Izvorišta (Crveno vrilo i ostala vrila)	12.05.2025.god.	Izvori su aktivni slabije izdašnosti. Postavljene info table HCVF od strane šumarije u relativno dobrom stanju.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine. Na parking odmorištu uz magistralni put Kupres -Bugojno nadstražnica i okolno uređenje u dobrom stanju.
Kasimovac (Kupres, odjel 55.)	Vodotok Kasimovac	12.05.2025.god.	Protok vode značajno veći u odnosu na prethodno izvješće. Nema negativnih utjecaja na izvor. Nisu zamijećeni novi procesi erozije. Nema značajnih promjena.	Odmonšte sa pratećim sadržajem izgrađeno u sklopu GEF projekta u zadovoljavajućem stanju. Odmorište privlači veliki broj rekreativaca. Postojeće downhill i enduro staze za bicikliste dodatno uređivane, pa tako njihova duljina iznosi oko 4 km. Odmorište se redovito obilazi.
Križ (Kupres, odjel 56.)	Izvorišta iznad s.Gornji Odžak	12.05.2025.god.	Izvori su aktivni (uglavnom cijele godine). Vodostaj potoka ovisi o količini oborina. Erozivni procesi na ski-stazama neznatni.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine. Put od V. Križa prema vidikovcu dodatno oštećen od topljenja snijega i iznatezivnih proljetnih kiša.
Skok,Pločata vrila (Kupres, odjel 57.)	Izvorišta: Pločata vrila, Kraljeva, izvori iznad Begovog sela	12.05.2025.god.	Prisutni izvori (stalni) aktivni tijekom cijele godine. Erozija zemljišta rijetka i slaba. Stanje zadovoljavajuće.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Škrilja-Vrana (Kupres, odjel 58.)	Vodotok Kraljevac, erozija u gornjem dijelu ski-staze	12.05.2025.god.	Vodotok Kraljevac obrastao vegetacijom. U njegovom donjem dijelu napravljeno manje akumulacijsko jezero. U gornjem dijelu ski-staze prisutna erozija, ali u nešto manjem obimu radi sukcesivnih procesa. Biciklističke staze redovno održavane.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine. Izgradnja biciklističkih staza neće dovesti do narušavanja zemljišta odnosno erozija.

Ajdarevac-Škrilja (Kupres, odjel 59.)	Erozija iznad sela Goravci, izvorišta iznad sela Goravci	12.05.2025.god.	Gradsko vodocrpilište Ajdarevac ograđeno i osvijetljeno. Osigurava, ovisno o klimatskim prilikama, dovoljno vode. Jaružna erozija iznad s.Goravci izražena ali obrasta primarnom vegetacijom (Juniperus communis i Pinus sylvestris).	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Otinovci (Kupres, odjel 60.)	Izvorišta iznad s.Otinovci, erozija iznad s.Otinovci	12.05.2025.god.	Vodostaji potoka zadovoljavajućeg inteziteta. Jaružasta erozija nepromjenjena.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.Odjelom prolazi trasa 110KV dalekovoda Bugojno-Kupres.
Botun (Kupres, odjel 62.)	Botunska i ostala vrila	12.05.2025.god.	Izvorišta aktivna tijekom cijele godine i vodostaj istih ovisi o količini oborina.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Ratkovine (Kupres, odjel 43.)	Kapelica Sv. Ive, Čagino vrilo	14.05.2025.god.	Izvor Čagino vrilo ove godine je aktivno, korito potoka zapušteno i obraslo travnatom vegetacijom. Erozivni procesi minimalno izraženi. Teren zagađen minama. U tijeku su radovi na razminiranju okolnog područja Mala vrata- Bukovača-Demirovac (izvođač OS BiH)	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.
Ratkovine (Kupres, odjel 44.)	Stolino vrilo, izvorišta iznad šumarske kuće	14.05.2025.god.	Oskudni višak vode ove godine iz 3 (tri) seoske kaptaze istječe i teče prema Bilom Potoku. Stolino vrilo aktivno, nešto slabije izdašnosti. Erozivni procesi nisu primijećeni. Deminiranje se vrši na lokalitetu Paljike- Demirovac (OS BiH)	Obilazak se vrši tijekom cijele godine.Šumarija vrši radove na vanjskom uređenje okoliša oko šumarske kuće.
Suova-Plaja (Kupres,odjeli 41. i 37.)	Izvori i erozija u odjelima	29.03.2025.god.	Povremeni potok Suova u vremenu osmatranja provrela. Proces erozije na terenu nisu uočeni.	Obilazak se vrši tijekom cijele godine. Evidentira se pojavljivanje Suove.

Generalni rezime rezultata monitoringa (do 30.05.2025. godine):

1.Uspoređivanjem sa prethodnim godinama nije bilo značajnijih promjena. Monitoring će se nastaviti tijekom cijele godine.

2.Šumarija Kupres svojim aktivnostima pridonosi unapređenju stanja na ovim područjima kroz uređenje, čišćenje, zaštitu i svakodnevnu brigu o istima, apliciranje novih projekata

3.svaki lokalitet, odnosno odjel (s puno više detalja) je obrađen u Elaboratu gospodarenja HCVF površinama u Šumariji Kupres (broj:05-455/14) koji je javno dostupan na web. stranici šumarije Kupres. Za monitoring se koristi (s više detalja) obrazac broj 4 koji se arhivira u šumariji Kupres

4.Sve aktivnosti koje šumarija Kupres provodi ili planira provesti tijekom 2025. godine u odjelima koji pripadju HCVF površinama imaju za cilj unapređenje i poboljšanje trenutnog stanja u istima. Izgradnjom (otvaranjem) šumskog područja omogućit će provođenje pravovremenih i stručnih mjera na terenu koje će imati pozitivan učinak na ciljane površine (odjele).

